

Nagyszékelyi Hírmondó

BESZÁMOLÓ A NAGYSZÉKELY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2022. OKTÓBER 18-ÁN MEGTARTOTT ÜLÉSÉN ELHANGZOTTAKRÓL

Az ülésen Klubecz Istvánné polgármester, Bori Tamás Gábor alpolgármester, Hargita Péter Árpádné képviselő, Horváth Irén képviselő, Dr. Ránky Mercédesz Ilona képviselő és Takács Erzsébet jegyző, Ingerné Becker Mónika gazdálkodási előadó, Dörmer Csaba Béla a Tolna Megyei Önkormányzat munkatársa, Ragó Roland tervező, valamint 6 fő nagyszékelyi lakos voltak jelen.

Klubecz Istvánné polgármester köszöntötte a képviselő-testület tagjait, megállapította annak határozatképességét, és az ülést megnyitotta. Javaslatot tett a napirendi pontokra, továbbá arra, hogy az ülést az egyebek napirendi pont Top Plusz pályázat tájékoztatóval kezdjék.

A tájékoztatót Dörmer Csaba Béla, a Tolna Megyei Önkormányzat munkatársa, a projekt menedzsere tartotta. Véleménye szerint nagyon komplex a pályázati felhívás. Nagyszékelyben a csapadékvíz elvezetése, a központi árok rendezése a fő cél. A pályázat beadási határideje november 15. A nagyszékelyi projekt 400 milliós, melynél a költségeket maximumra kell tervezni, így tartalékként lehet kezelni. A folyamat kétlépcsős. Minimális tervdokumentáció, költségvetési terv kell, amelyet a pályázat benyújtása előtt a Területi Vízgazdálkodási Tanács véleményez. A többi dokumentum (Integrált települési vízgazdálkodási terv stb.) elkészítése akkor történik, ha nyer a pályázat. Az elbírálási szempontok között vannak a helyi adottságokhoz, a megyei fejlesztési tervhez való illeszkedés, a vízmegtartás mint irányelv, és a pályázati lehetőségek anyagi korlátainak való megfelelés. A testület úgy döntött, hogy a TOP Plusz 1.2.1-21 Elhető települések pályázattal kapcsolatos tervezői munka elvégzéséhez szükséges tervező kiválasztását elnapolja.

Az első napirendi pontban a polgármester a lejárt határidejű képviselőtestületi határozatok végrehajtásáról, valamint a két ülés közötti időben a képviselő-testület hatáskörében tett polgármesteri intézkedésekről tájékoztatta a képviselőket.

A Bursa Hungarica pályázathoz elküldött csatlakozási nyilatkozat befogadásra került, a pályázati kiírások ki vannak függesztve. Ács Zoltán az útgyalut kifizette és elvitte. A testület módosította a szociális rendeletet az idősök támogatása miatt, a támogatások kifizetésre kerültek. A gémeskút le lett fedve. Fülöp Noémi sebességhatározással kapcsolatos levelét továbbítottuk a Magyar Közút Nonprofit Zrt. részére, még nem érkezett rá válasz.

Második napirendi pontban a 2022. évi költségvetés I–III. negyedévi teljesítéséről szóló írásbeli tájékoztatót fogadta el a testület.

Harmadik (egyebek) napirendi pontban:

- Étkezési térítési díjak emeléséről döntés. Az élelmiszerárak emelkedése miatt az önkormányzat 30%-kal emeli az étkezési díjakat. November 1-től egy vendégbéd így 1000 Ft-ba kerül majd.
- Vöröskeresztes pékáruosztás. A képviselő-testület úgy döntött, hogy nem kíván élelmiszeradomány kiosztásáról együttműködési megállapodást kötni a Magyar Vöröskereszt Tolna Megyei Szervezetével.
- Döntés a művelődési ház bérletdíj-emeléséről. A képviselő-testület a bérleti díjat az alábbiak szerint határozta meg:

Magánrendezvény:	20.000 Ft / nap
Zenés (belépődíjas) rendezvény:	30.000 Ft / nap
Félnapos rendezvény:	10.000 Ft

A bérleti díjon felül a rezsiköltséget a tényleges fogyasztás alapján kell megtéríteni. Vidéki bérlőnek a felsorolt díjak dupláját kell megfizetni. Politikai rendezvények esetén, illetve a bejegyzett helyi civil szervezetek részére a terem bérlés díjtalan. A művelődési házat tisztán kell átadni és visszaadni.

A művelődési ház kis épületének bérleti díja egész napra 5.000 Ft, fél napra 2.500 Ft lesz.

- Általános iskolák felvételi körzethatáraitól döntés. A képviselő-testület a kötelező felvételt biztosító általános iskolák tervezetben szereplő felvételi körzethatárait egyetért.

5. napirendi pont alatt zárt ülésen a települési támogatási kérelmek elbírálása történt meg.

BESZÁMOLÓ A NAGYSZÉKELY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2022. OKTÓBER 25-ÉN MEGTARTOTT RENDKÍVÜLI ÜLÉSÉN ELHANGZOTTAKRÓL

Az ülésen Klubecz Istvánné polgármester, Bori Tamás Gábor alpolgármester, Hargita Péter Árpádné képviselő, Horváth Irén képviselő, Dr. Ránky Mercédesz Ilona képviselő és Takács Erzsébet jegyző, valamint 2 fő nagyszékelyi lakos voltak jelen.

Első napirendi pontban a szociális tűzifáról szóló rendelet alkotása történt meg. A kérelmeket november 7-től 11-ig lehet benyújtani, a döntést november 30-ig kell meghoznia a testületnek.

Második napirendi pontban a TOP Plusz 1.2.1-21 Élhető települések pályázattal kapcsolatos döntést kellett meghoznia a testületnek. A testület a pályázattal kapcsolatos tervezői munka elvégzéséhez szükséges tervező kiválasztását elnapolta.

Harmadik napirendi pontban a testület elfogadta az Őszikék Szociális Szolgáltató Központ Simontornya társulási megállapodásának módosítását.

forrás: jegyzőkönyv

CON ANIMA – LÉLEKKEL

Van ez a program, a Déryné. A kistelepülés regisztrál, aztán özönölnek hozzá a minőségi színházas programok, potom pénzért. Évente kettő. Tényleg nagyszerű lehetőség, bolondság nem élni vele. A megfelelő honlapra ellátogatva 124 előadásból lehet választani. Mondjuk a mi színpadjainkra szűkítve ez a szám már csak 28, vagyis maradnak az egy-két szereplős előadások. Sok monológ, többségében nehezebb műfajok. Nehéz találni olyat, amelyik vonzó lehet 40 helyinek. Mert ez a kritikus nézőszám, ami már mutat valahogy. Csak hát a programok nagyvárosi kitalálói nem gondolnak bele abba, hogy ha Nagyszékelyben 40 fő eljön, akkor az minden tizedik itt élőket jelenti. Mintha Tamásiban ezren vennének részt egy rendezvényen.

Legutóbbi meghívottunk esetében majdnem fordított volt a helyzet: ő 40 főben maximálta a nézők számát annak érdekében, hogy mindenki jól lássa az asztalnyi területen játszódó bábelőadást. Volt egy rövid dilemma a program meghirdetésekor ennek kapcsán, mert a regisztrációhoz kötött részvétel mindig elriasztja a lehetséges nézők egy részét. Aztán a végén még alig jön valaki...

Az előadó és kísérője már három órával korábban megérkezik. Nagy az izgalom minden előadás előtt. Nem kell sem étel, sem ital. Felkészülés közben rákérdeznek, hány főt várunk. Nem tudok mit válaszolni, mert olyan csalóka ez az online felületekkel átítatott világ: a visszajelzések ritkán tükrözik a valós részvételt. Simán megelégednek a programról az is, aki a leglelkesebbnek tűnt. Tíz és negyven fő között igazából bármire lehet számítani. Gyorsan megnyugtató, hogy az előadás akár két nézőnek is ugyanakkora lelkesedéssel szól, és hogy 40 fő manapság már egy több ezres településen is jó szám.

Az előadó, Lénárt András eredetileg faszobrászatot, majd bábkészítést és bábszínészetet tanult. Hajdanában a pécsi Bóbita Bábszínház igazgatója volt, később a Budapest Bábszínházban dolgozott scenikusként. Ő fésülte össze a rendezői és tervezői álmokat a kivitelezhetőséggel. A hozzánk elhozott két előadással már 25 éve járja a világot. Tulajdonképpen agg napjaira tervezte a magyarországi turnézást. Így eshetett, hogy Japánban kilencszer volt már, míg a magyar közönség ritkán láthatta ezidáig. Bábjait ő maga készíti.

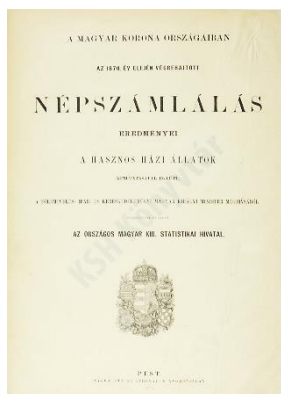
Szállingóznak a nézők, telik a terem, már minden széket hátra hordtunk. Böven átlépjük a bűvös negyvenest, végül 55-en érkeznek. Többeknek állni kell, ha jól akarnak látni. Megéri. A kétszer húszperces játék alatt kinyílnak a szívek, és tátva maradnak a szájuk. Lénárt András egyszemélyes világában vagyunk mindahányan, ő életre kelti az élettelen, lelket fúj a halott anyagba. Istent játszik, mindenféle értelemben.

Az előadásra a koronát az egyik legifjabb néző – Áron – tette fel azzal, ahogy hirtelen felindulásból megölelte a tapsunkat fogadó bábszínészt. Sokunk helyett tette. Ezúton köszöni neki ezt a frappáns tetszésnyilvánítást:

Arany Beáta Virág

MÁR MEGINT A STATISZTIKA

Mire a novemberi újság a postaládákba kerül, így vagy úgy minden nagyszékelyi lakos lajstromba vétetett a 2022-es népszámlálás alkalmából. Összeírás valamilyen formában régóta létezik: az ókori államszervezetek is igyekeztek adatot gyűjteni saját erőikről és teherbíró képességükről. Az állam mindig is kíváncsi volt az adófizetők vagy a hadba vonulatható férfiak számára. Magyarországon a mai értelemben vett első népszámlálásnak az 1869. évit tekintik. Innentől kezdve nagyjából tízévente voltak és vannak összeírások. A tisztos polgárokat száz évvel ezelőtt valószínűleg éppúgy felbosszantotta a kérdések egy része, ahogy a jelenkor emberét is. Utólag viszont az is érdekes, hogy melyik időszakban milyen kérdéseket tettek fel; mit találtak fontosnak az életkörülmények vizsgálata kapcsán. A KSH adatbázisában bárki számára hozzáférhetők az elmúlt 250 év statisztikai adatai. Vannak évek, amikor csak megyei vagy járási vonatkozásban találjuk meg a számokat, máskor viszont településekre lebontva is.

Néhány érdekesség Nagyszékelyről a népszámlálások tükrében:

1881-ben az akkor 2613 fős lakosság közel fele tudott írni és olvasni.

1900-ban 208 magyar, 2173 német és 2 egyéb anyanyelvű (összesen 2383) lakója volt Nagyszékelynek. Közülük 1282 beszélt magyarul, vagyis 1101 fő nem! Az iparosok száma 44 volt, ebből 2 nő. Az összeírásból megtudható, hogy 8 kovács, 6 asztalos, 2 téglagyártó, 5 kőműves, 2 ács és egy hentes élt Nagyszékelyben. Ketten dolgoztak gépgyártásban, hárman a fonó- és szövőiparban, hárman a malomiparban, egy fő a papíriparban és hárman a vendéglátásban. Ugyanakkor nem volt fazekas, szabó, cipész vagy pék a községben. A mezőgazdaságban 1103 fő dolgozott, akikhez 1052 eltartott tartozott.

Szintén 1900-ban 405 lakóházból 8-at vallottak téglából rakottnak, ötöt pedig téglalapalappal rendelkezőnek. 26 lakóházat fedtek deszkával vagy zsindellyel, 156-ot cseréppel, 223-at pedig náddal vagy zsúppal. Tíz évvel később 439 lakóházat számolnak. Fogy a zsindely- (19), stagnál a zsúp- (221), növekszik a cserépfedések (199) száma. Immár 23 lakóépületnek van téglalapja.

1910-ben a 2220 nagyszékelyiből 292 a 60 év fölötti. 231 a hat év alattiak, 292 az iskoláskorúak (6–11 évesek) száma. Az iparosok már 60-an vannak. Felmenőben a házépítés, így nem csoda, hogy emelkedik a kőművesek (10), ácsok (6) és asztalosok (9) száma. Megjelenik egy szabó és két cipész.

1930-ban a Nagyszékelyben élő 1998 lakosból 270 a magyar anyanyelvű, és 1726 beszél magyarul. Az írástudók száma 1700, ami ekkorra körülbelül megegyezik a 6 év fölöttiek számával. A foglalkozások sajnos már nincsenek részletezve, de 96 iparost és 9 kereskedelemmel foglalkozót tartanak számon.

1941-ben már 402 épületből 176-ról állítják, hogy van bármilyen alapozása, 121 még mindig nád- vagy zsúpfedele, 280-on cseréphéjazat van. Egyetlen épületben van házi vízvezeték, 31 lakótelken viszont kút sincs. 225 házban van villany. Összehasonlításként: Pincehelyen és Tamásiban ugyanekkor a lakóépületeknek csak felét fedik cseréppel, és csupán minden hatodik házban van villany.

Ebben az évben már az árnyékszékeket is lajstromba veszik: a nagy többségnél az udvaron van, de 3 helyen az épületen belül, újabb 3 helyen pedig a lakásban található. A nagyszékelyi otthonok túlnyomó többsége két szoba plusz konyhás, 102-ben 3 szoba van, 17-ben ennél is több. A szobák és konyhák jellemző padozata a vert föld; minden negyedik szobában van hajópadló, és minden hatodik konyhában cementlap. Rádiókészülék a település 22 lakásában található.

Hangyaméretű számsorok és -oszlopok között silabizált: *Arany Beáta Virág*

MÁRTON-NAP

Szent Márton, amikor még katona volt, egy hideg téli napon kardjával kettévágta meleg köpenyét, és megosztotta azt egy útmentén didergő koldussal. Később felhagyott a katonáskodással, és pap, majd püspök lett, de a szegényekről nem feledkezett meg ezután sem, mindig támogatta, segítette őket. Órá emlékezünk minden évben Márton-napkor az iskolás és óvodás gyerekekkel. Elénekeljük, eljátsszuk a történetet, ami azon a téli napon esett meg, aztán gyertyát gyújtunk, és a lámpások kicsiny fényeinel teszünk egy sétát a sötét utcákon. Majd jó hagymás zsíros kenyér, finom sütemények és üdítők elfogyasztásával ünnepeljük tovább Márton neve napját.

Horváth Irén

ADVENTI PROGRAMOK

Kedves Karácsonyvárók! Nyakunkon van advent első vasárnapja!

November 25-én, pénteken, 16 órától **adventikoszorú-készítés** lesz az iskolában, amelyre szeretettel várjuk a gyerekeket és a szülőket egyaránt. Tanár néni már megaszalta az almákat, narancsokat, szedett bogyókat, péntekig beszerzi még a borostyánt, valamint a tuja- és fenyőágakat, és feldrótozza a gyertyákat. Ha valakinél lapul otthon egyéb koszorúdíszítésre alkalmas termés, dísz, hozza bátran! A foglalkozáson a részvétel ingyenes, a 4 db gyertya ára 1000 Ft.

December 10-én délelőtt 10 és 12 óra között **adventi vásár** és kézműves foglalkozás lesz az iskolában.

Adventi délutánt tartunk a művelődési házban, karácsonyváro koncerttel (Kántor István és barátai: az Advent Band) és lelki üzenettel (Csapkovics Bertalan református lelkész). **Az esemény időpontja még szervezés alatt van.** Teával, süteménnyel várunk mindenkit.

Idén lesz falukarácsony! December 21-én, szerdán (az utolsó tanítási napon) délután öt órától szeretettel várunk minden nagyszékelyi lakost a nagyszékelyi iskolások és óvodások karácsonyi műsorára a művelődési házba. A helyszínen meleg tea és forralt bor várja a vendégeket. Házi süteményeket szívesen fogadunk!

FAGYOK ÉS VÍZMÉRŐK

A téli időszak közeledtével elérkezett az idő, hogy megtegyük a szükséges óvintézkedéseket a vízvezetékrendszer elfagyása elleni védelem érdekében. Miért? Mert ha nincsenek is látható jelei a bejövő vízvezeték és külső csapok elfagyásának, a vízmérő aknában megrepedhet a cső annyira, hogy bár nem ömlik a víz, de egy kis résen keresztül folyamatosan ereszt. Egy 0,5 mm-es résen átlagos nyomásviszonyok mellett havonta 15 m³ víz is elfolyhat. Ugyanígy 1 mm-es résen 46 m³, 3 mm-es résen 360 m³, míg egy 5 mm-es résen akár 1000 m³ víz is elszivároghat egy hónap alatt.

A hatályos jogszabályi előírások szerint a fagy elleni védelemről a felhasználó köteles gondoskodni. Ennek elmulasztása vagy nem megfelelő végrehajtása esetén az elfagyott vízmérő árát, valamint a mérőcsere költségét és az elfolyt vízmennyiséget is köteles a szolgáltatónak megtéríteni.

Gyakorlati teendők és javaslatok a vízmérőaknák fagy elleni védelme érdekében:

- A tél folyamán többször ellenőrizze, nincs-e víz az aknában!
- A hiányzó aknafedlapot pótolja, ha sérült, cserélje ki! Ellenőrizze a vízmérőakna lebúvónyílását záró aknafedlap illeszkedését! A vízmérőakna fedlapjának résmentesen kell záródnia. Ne legyenek hézagok, ahol a hideg levegő az aknába áramolhat! A lebúvónyílást záró aknafedlap alját (belső felületét) javasolt hőszigetelő anyaggal ellátni. A szigetelőanyag tekintetében fontos, hogy nedvesség hatására ne veszítsen szigetelőképességéből. A vízmérőakna tetejét érdemes fóliával takarni, és beborítani valamilyen hőszigetelésre alkalmas anyaggal. Ügyelni kell arra, hogy ez a hőszigetelés a vízmérő leolvasásakor károsodás nélkül eltávolítható, majd visszahelyezhető legyen. A vízmérőaknák fentiek szerinti védelme különösen fontos ott, ahol nincs rendszeres vízfogyasztás.

- Ha a vízmérő, illetve a csövek a talajszinttől egy méternél kisebb távolságra vannak, ajánlatos a vízmérőt és a csöveket is leszigetelni. Ez esetben is igaz, hogy az átnedvesedett szigetelőanyag semmit sem ér! A szigetelést úgy kell biztosítani, hogy az könnyedén eltávolítható legyen a vízmérő leolvasásakor. A vízmérő műanyag fedelét mindig tartsuk lehajtott állapotban.

A télen nem lakott épületek esetében a legbiztosabb módszer a teljes víztelenítés.

A DRV Zrt. ügyfélszolgálatja éjjel-nappal üzemel.

Hibabejelentés a 06 80 240240-es számon lehetséges, az 1-es menüpont választásával.

